

Bruttoavanceaftale 2023-24

Væsentlige forudsætninger for aftalen

Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danmarks Apotekerforening er enige om, at bruttoavanceaftalen for 2023-2024 har karakter af en aftale, hvor der er foretaget så få ændringer som muligt i forhold til bruttoavanceaftalen for 2020-2021, der i 2021 af sundhedsministeren, i medfør af apotekerlovens §46, stk. 1, blev forlænget til også at gælde for 2022.

Aftalen er indgået for at sikre tilstrækkelig tid til arbejdet med tilpasninger af styringsmodellen for apotekernes økonomi, som er blevet belyst i den fælles analyse mellem ministeriet og foreningen: *Den økonomiske styring af apotekssektoren*. Danmarks Apotekerforening inddrages løbende i arbejdet med den økonomiske styring for apotekssektoren.

Både Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danmarks Apotekerforening forventer på denne baggrund, at aftalen tages op til genforhandling for så vidt angår år 2024, jf. nærmere § 45, stk. 2, 2. pkt., i lov om apoteksvirksomhed, med de eventuelle tilpasninger, som måtte være foretaget på baggrund af en tilpasset styringsmodel for apotekernes økonomi, eller hvis en sådan – mod forventning – skulle blive forsinket.

Disse forhandlinger forventes således gennemført med henblik på en implementering af resultatet af arbejdet for en økonomireform af apotekssektoren, som forventes færdiggjort i 2023.

Såfremt der i forbindelse med udmøntningen af sundhedsreformen fastsættes yderligere sundhedsopgaver for apotekerne, inden den forventede genforhandling af aftalen for 2024, er begge parter åbne for at genforhandle dele af bruttoavanceaftalen, da de nye sundhedsopgaver ikke er forudsat ved denne bruttoavanceaftale og derved kan udgøre en væsentlig ændring i aftalens forudsætninger. Det er dog begge parters forventning, at nye opgaver og kompensation i forbindelse med sundhedsreformen fastsættes ved den forventede genforhandling for 2024.

I forbindelse med de forhandlinger som parterne forudser i 2023, vil begge parter have mulighed for at fremsætte krav til den økonomiske ramme. Det kan således forventes, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet vil rejse krav om en forlængelse af det rationaliseringskrav, der har været gældende i de senere år, ligesom Danmarks Apotekerforening kan forventes at rejse modgående økonomiske krav.

Bruttoavancerammer for 2023-2024

Rammen for 2023 udgør 2778,7 mio. kr. (2023-priser)

Rammen for 2024 udgør 2849,5 mio. kr. (2024-priser)

Følgende forhold og forudsætninger er lagt til grund for rammen i hvert af årene, og såfremt der sker en ændring af disse forudsætninger, reguleres bruttoavancerammen herfor.

	2023 i mio. kr.	2024 i mio. kr.
1. Udgifter til apotekervæsenets pensionsordning og private pensioner	200,0	200,0
2. Administrationsgebyr, herunder gebyr for transport af elektroniske recepter	9,0	9,0
3. Udgifter til nedlæggelse af apoteker	2,0	2,0
4. Indtægter ved sundhedsfremmende ydelser	20,0	20,0
5. Udgifter til henstandsordningen	4,0	4,0
6. Udgifter til honorarer for Schengenattester	2,0	2,0
7. Betaling for dosisdispensering	95,0	95,0
8. Apotekernes indtægter fra "Danmark"	9,5	9,5
9. Udgifter til dankort m.v.	9,0	9,0
10. Udgifter til kvalitetssikring	5,0	5,0
11. Lønstigning, pct. ¹	2,7	2,7
12. Nettoprisstigning, pct. ²	3,6	3,6
13. Omkostningsbegrundede rabatter på lægemidler ³	160,0	160,0

De aftalte bruttoavancerammer er beregnet med baggrund i den opgjorte bruttoavance for 2020 samt en forventet bruttoavance for 2021 og 2022. I den forventede bruttoavance for 2023 og 2024 er der taget højde for det forventede resultat for 2022.

Opgørelsesmetoden følger de aftalte principper, jf. beregningsbilag (bilag 1) til denne aftale.

Da apotekssektoren udgør en del af sundhedsvæsenet, er der i lighed med de seneste aftaler også i den gældende bruttoavanceaftale indregnet en effektiviseringsgevinst for 2023 på 1 procent, ekskl. forudsætninger.

I forlængelse af den aftalte bruttoavanceramme for årene 2023-24 er der følgende forhold for regulering af avancerammen: aktivitetsregulering, magistrel produktion, avance på frihandelsvarer, øget receptgodtgørelse, indtægter fra serviceydelser og fastkroneavancen.

Forhold til regulering:

- a) Aktivitetsregulering
- b) Magistrel produktion
- c) Avance på frihandelsvarer
- d) Øget receptgodtgørelse
- e) Indtægter fra serviceydelser
- f) Fastkroneavancen

Herudover er der fastlagt en række særlige initiativer og forbehold for 2023-2024, herunder permanent løft til IT-udgifter, sundhedsydelser og apotekernes services i det nære sundhedsvæsen (finansiering af compliance-samtaler, finansiering af genordinationsydelsen, ny model for kvalitetssikring i apotekssektoren, optag på farmakonomuddannelsen) og almindeligt forbehold.

¹ Vægter 2/3

² Vægter 1/3

³ Afgivelser reguleres i rammen med 50 pct., således at hvis rabatterne øges, reduceres rammen og modsat ved færre rabatter.

Initiativer og forbehold:

- A. Sundhedsydelse og apotekernes services i det nære sundhedsvæsen
 - 1. Finansiering af compliance-samtaler
 - 2. Finansiering af genordinationsydelsen
 - 3. Ny model for kvalitetssikring i apotekssektoren
- B. Optag på farmakonomuddannelsen
- C. Almindeligt forbehold

Forhold til regulering:

a) Aktivitetsregulering

Ved stigende såvel som faldende aktivitet i apotekersektoren, målt ved antallet af receptekspeditioner, sker der en regulering af bruttoavancen. Ved fald eller stigninger i intervallet 0-2 pct. reguleres bruttoavancen ikke, idet en begrænset stigning eller fald, ikke anses for at medføre merudgifter eller mindreudgifter. Ved stigninger eller fald i intervallet 2-4 pct. reguleres bruttoavancen med +/-17 kr. pr. pakning. Regulering af bruttoavancen ved stigninger eller fald i antallet af receptekspeditioner udover 4 pct. drøftes mellem parterne. For nærværende aftale vil den procentuelle stigning i antallet af receptekspeditioner i 2023 blive opgjort i forhold til antallet i 2022, mens den procentuelle stigning i 2024, vil blive opgjort i forhold til antallet af receptekspeditioner i 2023.

b) Magistrel produktion

I forlængelse af tidligere aftaler er der enighed om at regulere den aftalte avanceramme i forhold til den magistrelle produktion. Herunder er parterne enige om, at apotekernes avance i forbindelse med salg af cannabisprodukter som led i den fireårige forsøgsordning indgår som magistrel avance. Den aftalte avanceramme opskrives derfor med det beløb, som den magistrelle avance overstiger 23,3 mio. kr. i hvert af årene 2023 og 2024.

c) Avance på frihandelsvarer

Apotekerne kan forhandle andre varer end lægemidler, som naturligt knytter sig til apotekets øvrige opgaver. De varer, som apotekerne kan sælge i forbindelse med apotekernes øvrige opgaver, herunder særligt salg af lægemidler, er blevet afgrænset i forbindelse med ændringen af apotekerloven, som trådte i kraft 1. juli 2015. Med afsæt heri videreføres det hidtidige princip for regulering af avanceramme i forhold til andre varer end lægemidler, dog således at der i 2023 og 2024 reguleres for en maksimal stigning på 135,0 mio. kr. i avancen på andre varer end lægemidler, i forhold til basisåret 2008.

d) Øget receptgodtgørelse

For at sikre apotekernes fokus på salg af lægemidler, videreføres også den hidtidige ordning, hvorefter hver apoteker bidrager med en procentandel af omsætningen på andre varer end lægemidler, som anvendes til honorering af apotekerne for hver receptekspedition. Honoraret er på 1,50 kr. pr. receptekspedition, dog undtaget recepter til produktionsdyr. Godtgørelsen finansieres via en afgift på frihandelsvarer.

e) Indtægter fra serviceydelser

For at apotekerne kan imødekomme borgernes efterspørgsel efter serviceydelser, herunder særligt sundhedsydelser, er parterne enige om at regulere bruttoavancerammen for stigninger i indtægter fra servicegebyrer, så disse ikke medfører en reduktion af avancen på lægemidler. Reguleringen for indtægter fra serviceydelser sker ud fra et basisniveau på 15,0 mio. kr. Den aftalte avanceramme opskrives derfor med det beløb, som indtægter fra serviceydelser overstiger 15,0 mio. kr. i 2023 og 2024.

De indtægter fra serviceydelser, som er omfattet af reguleringen vedrører, udbringningsgebyr, vagtgebyr, administrationsgebyr samt servicegebyr, jævnfør bekendtgørelse om forbrugerpriser på lægemidler m.v. §§ 14-23.

f) Fastfrysning af fastkroneavancen

Fastkroneavancen fastfryses i aftaleperioden på 2019-niveau, svarende til 5,46 kr. Dette med henblik på at holde hånden under de apoteker, som overvejende har deres indtægt ved salg af lægemidler. Eventuelle ubalancer mellem realiseret og aftalt bruttoavance vil dermed ikke blive reguleret i fastkroneavancen i aftaleperioden. Eventuelle ubalancer vil fortsat bidrage til apotekssektorens gæld, hvorved en eventuel overskridelse af bruttoavancerammen vil øge apotekssektorens gæld.

Initiativer og forbehold:

A. Sundhedsydelser og apotekernes services i det nære sundhedsvæsen

De aftalte nye sundhedsydelser, som blev introduceret i aftalen for 2018-2019, som knytter apotekerne tættere på det nære sundhedsvæsen, og som forbedrer serviceniveauet for borgerne og tilgængeligheden til lægemidler, har forskellige indfasningsprofiler. Finansieringen af disse fremgår nedenfor.

Der er enighed om, at det er u hensigtsmæssigt, hvis aktiviteten for én sundhedsydelse skal indstilles som følge af manglede midler, hvis der er uforbrugte midler til den anden ydelse. Uforbrugte midler for en ydelse kan derfor inden for hvert aftaleår anvendes til finansiering af den anden ydelse.

1. Finansiering af compliance-samtale

I bruttoavanceaftalen 2018-2019 blev der indgået aftale om den nye sundhedsydelse, compliance-samtale. Dette mhp. at knytte apotekerne tættere på det nære sundhedsvæsen og forbedre serviceniveauet for borgerne og tilgængeligheden til lægemidler. Ydelsen indfases over en årrække.

Formålet med samtalen er at sikre, at patienten opnår viden, gode medicinvaner og hjælp til håndtering af sin medicinske behandling. Dette mhp. at øge compliance og dermed effekten af den medicinske behandling til gavn for den enkelte medicinbruger. Forudsætningen for tilbud om en compliance-samtale er, at apoteket har konstateret, at patienten er ikke-kompliant og har været i behandling i mindst et år for den pågældende kroniske sygdom og ikke har modtaget en medicinsamtale eller en compliance-samtale inden for det seneste år. Ydelsen er fastsat til 160 kr. ex moms.

Bruttoavancerammen løftes med 2,9 mio. kr. i 2023 og 2024 svarende til 18.000 samtaler hvert år.

Forbruget vil løbende blive monitoreret, og når ydelserne når 80 pct. af det fastsatte loft, vil honoraret blive nedsat med 25 pct. mhp. ikke at overstige det aftalte udgiftsloft.

2. Finansiering af genordinationsydelsen

I bruttoavanceaftalen 2018-2019 blev der indgået aftale om den nye sundhedsydelse, genordination af et afgrænset udvalg af receptpligtige lægemidler, som en patient er i stabil behandling med. Alle apoteker er forpligtet til at tilbyde udlevering af visse receptpligtige lægemidler i situationer, hvor en borger ikke har nået at forny sin recept hos egen læge.

Til finansiering af ydelsen hæves bruttoavancerammen med 5,3 mio. kr. i 2023 og 5,3 mio. kr. i 2024.

3. Ny model for kvalitetssikring i apotekssektoren

Parterne har noteret sig, at Den Danske Kvalitetsmodel ophørte med at virke med virkning medio 2022. Parterne er enige om vigtigheden af et fortsat arbejde med kvalitetssikring for apotekssektoren og at der derfor skal etableres en ny model for dette arbejde. Udgifterne til denne model forventes at kunne holdes indenfor de udgifter der tidligere har været afsat til kvalitetssikring.

B. Optag på farmakonomuddannelsen

Pharmakon varetager uddannelsen til farmakonom. Optaget på uddannelsen, som består af teoretisk undervisning og praktikophold på apotek, skal modsvare behovet for fagligt uddannet personale. Ændringen af apotekerloven, hvorefter apoteker fik mulighed for frit at oprette apoteksfilialer og apoteksudsalg under visse forudsætninger i forhold til afstand og antal, har særligt medført, at nye apoteksfilialer er blevet etableret. De flere apoteksfilialer giver anledning til øget efterspørgsel efter fagligt uddannet personale, herunder farmakonomer.

Parterne er enige om, at der fortsat er behov for fornyet optag på farmakonomuddannelsen med ca. 40 elever årligt i perioden medio 2020-2023. På baggrund behovet for fornyet øget optag forøges beløbet til Pharmakon for varetagelse af farmakonomuddannelsen med 7,9 mio. kr. i 2023 og 6,6 mio. kr. i 2024.

Parterne er endvidere enige om, at det nuværende niveau for optag på farmakonomuddannelsen på ca. 290 elever pr. årgang bør videreføres. Til det formål er beløbet til Pharmakon hævet yderligere med 2,5 mio. kr. i 2023 til en delvis dækning af de udgifter dette medfører i 2023. Udgifterne for 2024 forventes at indgå i de forhandlinger, der forudses i 2023.

Den aftalte avanceramme hæves med samlet 10,4 mio. kr. i 2023 og 9,1 mio. kr. i 2024.

Beløbene til Pharmakon for optag på farmakonomuddannelsen for årene 2025 og 2026 forhandles i næstkommende aftale.

C. Almindeligt forbehold

Såfremt der i aftaleperioden sker væsentlige ændringer i forhold til de forudsætninger, under hvilke aftalen er indgået, kan en eller begge aftalparter begære forhandlinger om ændring af aftalen.

Bilag 1: Bruttoavancerammen 2023-2024

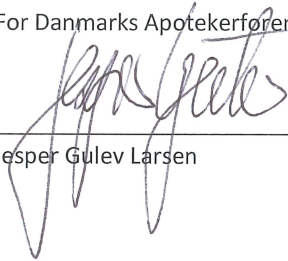
December 2022

For Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Sophie Løhde

For Danmarks Apotekerforening

Jesper Gulev Larsen